

Dosarul nr.2r-256/2023
2-18112380-01-2r-14062023

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. V. Negurița)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, Gr. Dașchevici, N. Budăi)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de Vasile Miron și recursul declarat de avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Miron împotriva lui Vasile Miron cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins cererea înaintată de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron, cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan,

a c o n s t a t a t:

La 04 mai 2018, Zinaida Miron, reprezentată de avocatul Vitalie Eremia, a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Vasile Miron, solicitând modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor, având în vedere situația materială a pârâtului, în proporție de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile lunare până la atingerea majoratului copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată, inclusiv pentru asistență juridică.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Miron și s-a modificat cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, de la 756,35 de lei/lunar stabilit lui Vasile Miron, prin hotărârea din 01 aprilie 2014 a Judecătoriei Strășeni, cu încasarea de la Vasile Miron în beneficiul Zinaidei Miron a pensiei pentru întreținerea copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, în mărime de $\frac{1}{4}$ din toate veniturile/lunar, începând cu 04 mai 2018 și până la atingerea majoratului de către copil. S-a încasat de la Vasile Miron în beneficiul Zinaidei Miron cheltuielile de judecată pentru plata taxei de stat în sumă de 150 de lei.

La 25 ianuarie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.I, f.d.178), Vasile Miron a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 ianuarie 2023, prin intermediul poștei (Vol.I, f.d.189), Vasile Miron, reprezentat de avocatul Corina Stratan, a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată.

La 20 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.3), Vasile Miron a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 21 aprilie 2023, Vasile Miron, reprezentat de avocatul Corina Stratan, a depus cerere de apel suplimentară împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de apel, admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, respingerea cererii de chemare în judecată și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 27 aprilie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.35), Zinaida Miron, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus referință la cererea de apel, exprimând poziția în favoarea respingerii cererii de repunere în termenul de apel și restituirii apelului ca fiind tardiv.

Prin încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău s-a respins cererea înaintată de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron cu privire la repunerea în termenul de apel și s-a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

La 09 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.58) și, în original, prin intermediul poștei terestre, la 09 iunie 2023, suplimentar la 14 iunie 2023, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.99, 135), avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, inclusiv suplimentar, casarea integrală a încheierii contestate, admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

În motivarea recursului, avocatul recurentului a invocat că, soluția instanței de apel este vădit neîntemeiată, contrară legii, prin care nu a fost respectat dreptul la un acces la justiție, drept care este garantat de art. 6 din CEDO, precum și de art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, motiv pentru care consideră necesar a fi casată încheierea recurată cu dispunerea admiterii cererii de repunere în dreptul de atac. Instanța de apel, în mod vădit eronat și inexplicabil a stabilit că, Vasile Miron a depus cererea de apel în data de 26 ianuarie 2023, precum avocatul Corina Stratan, ceea ce nu corespunde realității, în condițiile în care a fost expediată cererea de apel de către Vasile Miron, prin adresa electronică, la data de 25 ianuarie 2023. Vasile Miron se află în Italia, unde a recepționat la data de 13

ianuarie 2023 dispozitivul hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătorei Strășeni, copia plicului fiind anexată la cererea de apel. La fel, în calitate de avocat, a depus cerere de apel în data de 25 ianuarie 2023 și nu în data de 26 ianuarie 2023.

Prin prisma prevederilor art. 112 din Codul de procedură civilă, a susținut că, ambele cereri de apel au fost depuse în termen, la 25 ianuarie 2023, însă instanța de apel, în mod eronat, a constatat ca fiind depuse peste termenul legal. Vasile Miron doar la data de 13 ianuarie 2023 a aflat despre dispozitivul hotărârii, iar cauza a fost examinată ilegal în absența pârâtului și avocatului acestuia, nefiind citați legal pentru ședința din 20 decembrie 2022.

Instanța de apel nu a ținut cont de temeiurile de fapt și de drept invocate de către partea apelantă, susținute prin probe incontestabile și nu a argumentat cu probe poziția instanței prin care a respins argumentele părții apelante.

Avocatul recurentului a opinat că, instanța de judecată, contrar legii, a examinat cauza în absența apelantului și a avocatului, fără citarea legală și în mod eronat a modificat cuantumul pensiei de întreținere, în contextul în care Vasile Miron mai are doi copii minori.

Instanța de judecată nu a respectat prevederile art. 26 alin.(2), (3), art. 102 alin. (1), art. 105 alin. (1) din Codul de procedură civilă, or, Vasile Miron nu a cunoscut despre numirea ședinței de judecată pentru data de 20 decembrie 2022. Vasile Miron nu a fost mai mult de 3 ani în Republica Moldova și nu avea cum să primească vreo scrisoare sau citație din partea instanței de judecată. Respectiv, nu a avut posibilitate să-și valorifice drepturile procesuale la examinarea cauzei civile și corespunzător de a contesta hotărârea în termenul stabilit de legislația procesual civilă și instanța de apel urma să repună în termenul de atac.

Instanța de judecată în mod eronat a indicat despre faptul că, Vasile Miron ar fi fost citat legal pentru ședința de judecată din data de 20 decembrie 2022. La materialele cauzei lipsește dovada citării legale. Totodată, a precizat că, cunoșteau despre faptul că, instanța de judecată a dispus numirea unei comisii rogatorii și urma a fi înștiințati despre soluționarea acestei cereri. Respectiv, nu a cunoscut despre faptul că, reclamanta a renunțat la această cerere de comisie rogatorie și a solicitat reluarea judecării cauzei.

Instanța de apel a apreciat critic afirmațiile sale în calitate de avocat al lui Vasile Miron precum că, nu a cunoscut despre fixarea ședinței de judecată pentru data de 20 decembrie 2022, or, conform notei informative din 30 noiembrie 2022, avocatul Corina Stratan a fost înștiințat despre examinarea cauzei pentru data de 20 decembrie 2022, ora 11:30. Prin aceeași telefonogramă, a fost informată că, dosarul a fost redistribuit unui alt judecător și a comunicat instanței că, la acel moment se afla în concediu de maternitate până în data de 23 decembrie 2022 și că nu se va putea prezenta la ședință în acea perioadă, solicitând ca ședința să fie numită după data de 23 decembrie 2022. Ulterior, a fost informată că, instanța de judecată a examinat cauza și a emis hotărârea. Instanța de judecată urma să țină cont de informația comunicată referitor la concediul de maternitate, acesta fiind un drept primordial al său, ca mama și un motiv întemeiat pentru a fi stabilită ședința de judecată mai târziu.

Avocatul recurentului a indicat că, instanța de judecată a examinat cauza fără desfășurarea etapei pregătitoare și în aceeași ședință de judecată a parcurs la examinarea întregii pricini cu adoptarea soluției. Instanța de judecată a omis în mod ilegal partea pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare, inclusiv și ședința de

pregătire a cauzei civile. Judecătorul căruia i-a fost repartizată cauza spre examinare urma să parcurgă toate acțiunile procesuale obligatorii privind judecarea cauzei, astfel, în mod contrar legii, au fost omise acele etape premergătoare judecării cauzei ținând cont de prevederile art. 183 alin. (1), (2), art. 184, art. 185, art. 186, art. 190 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Judecătorul nu întreprins nicio acțiune de pregătire a cauzei și nu a coordonat data ședinței de judecată nici cu Vasile Miron și nici cu ea în calitate de avocat, care la acea dată se afla în concediu de maternitate, fapt despre care a fost înștiințată asistenta judecătorului. Totodată, instanța de judecată i-a privat de dreptul de a depune probe noi, fără a pregăti cauza spre dezbateri judiciare, a parcurs la judecarea acesteia, în lipsa părții pârâte, nefiind legal citată pentru ședința de judecată.

Instanța de apel nu a motivat și nici instanța de fond nu a motivat urgența examinării cauzei, în contextul în care această cauză se afla pe rolul instanței din 2018.

De asemenea, a apreciat critic poziția instanței precum că, în speță nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 116 din Codul de procedură civilă. Nimic nu justifică restrângerea termenului de atac, în afara legii, instanța de apel motivând că dispozitivul a fost expediat în termen, având suficient timp ca, Vasile Miron să-l conteste, în opinia instanței, deși, a fost expediat și recepționat în data de 13 ianuarie 2023. Vasile Miron avea un termen ilegal de restrâns pentru a contesta hotărârea.

La 14 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.101), Vasile Miron a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, inclusiv suplimentar, casarea integrală a încheierii contestate, admiterea cererii de repunere în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

În motivarea recursului, recurentul, în esență, a indicat că susține argumentele din recursul din 09 iunie 2023 și din 14 iunie 2023 și a reiterat, în esență, aceleași alegații.

Copiile de pe recursurile declarate au fost expediate la 14 iunie 2023 și la 19 iunie 2023, în adresa intimatei și avocatului, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.73, 150).

La data de 22 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.151), Zinaida Miron, reprezentată de avocatul Roman Doroftei, a depus referință la cererea de recurs, exprimând poziția în favoarea respingerii recursului cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanța de apel a adoptat încheierea contestată în data de 25 mai 2023, iar cererile de recurs au fost depuse la 09 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice (Vol.II, f.d.58) și, în original, la data de 09 iunie 2023, suplimentar la 14 iunie 2023, prin intermediul poștei (Vol.II, f.d.99, 135), de către avocatul Corina Stratan, ceea ce denotă că, recursul este declarat în termen.

Verificând legalitatea actului judecătoresc contestat prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron, neîntemeiat și care urmează a fi respins cu

menținerea încheierii contestate, iar recursul declarat de Vasile Miron se restituie din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În temeiul art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În temeiul art. 426¹ alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs nu este semnată sau este semnată necorespunzător.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, cererea de recurs depusă de Vasile Miron, prin care s-a contestat încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată prin intermediul poștei electronice, de la adresa vasea_my@yahoo.com, la 14 iunie 2023, către cac@justice.md (Vol.II, f.d.101), în lipsa semnăturii olografe sau semnăturii electronice avansate calificată.

În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, în temeiul art. 40 alin. (1), (7) din Legea privind identificarea electronică și serviciile de încredere nr. 124 din 19 mai 2022 (în continuare Legea nr. 124/2022), documentul electronic semnat cu semnătură electronică calificată este asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie, semnat cu semnătură olografă. Modul de utilizare a documentelor electronice în cadrul procedurilor judiciare este reglementat de legislația procesuală.

Art. 42 din Legea nr. 124/2022 statuează că, documentul electronic trebuie să corespundă următoarelor cerințe principale: a) să fie creat, prelucrat, expediat, recepționat, păstrat, modificat și/sau nimicit cu ajutorul mijloacelor software și/sau hardware; b) să conțină, pentru confirmarea autenticității acestuia, una sau mai multe semnături electronice sau sigilii electronice care corespund condițiilor și cerințelor stabilite de prezenta lege; c) să fie creat și utilizat prin metode și într-o formă ce ar permite identificarea semnatarului sau creatorului sigiliului electronic; d) să fie afișat într-o formă perceptibilă; e) să permită utilizarea repetată a acestuia.

Conform art. 43 alin.(1) din Legea nr. 124/2022, documentul electronic este considerat autentic dacă întrunește cumulativ următoarele condiții: a) semnătura electronică sau sigiliul electronic este aplicat de persoana abilitată, în modul stabilit, să semneze cu semnătură olografă documentul echivalent pe suport de hârtie; b) pe documentul electronic este aplicată semnătura electronică autentică sau sigiliul electronic autentic al semnatarului sau al creatorului sigiliului electronic indicat în document.

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 17¹ alin.(1), (2) din Codul de procedură civilă, cererile de recurs, precum și oricare alte cereri sau acte procedurale pot fi depuse în instanța de judecată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, cu aplicarea cu semnăturii electronice avansată calificată. La documentele depuse se anexează obligatoriu dovada semnăturii electronice, conform legislației.

Subsecvent, un document în format electronic urmează a fi semnat cu semnătură electronică avansată calificată pentru a fi asimilat, după efectele acestuia, cu documentul similar pe suport de hârtie.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, Vasile Miron a depus cererea de recurs, prin intermediul poștei electronice, în lipsa semnăturii electronice avansate calificate, contrar prevederilor legale.

Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a restitui recursul declarat de Vasile Miron.

Cu referire la recursul depus și semnat de avocatul Corina Stratan, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, hotărârea din 20 decembrie 2022 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, pronunțată în prezenta cauză civilă, a fost contestată cu apel de către Vasile Miron, precum și de către avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron, depunând în aceste sens la data de 25 ianuarie 2023 cereri de apel, prin intermediul poștei electronice, și respectiv, ÎS „Poșta Moldovei”, totodată, solicitând repunerea în termenul de apel (Vol.I, f.d.178, 189).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În corespundere cu prevederile art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În contextul contestării cu apel a hotărârii din 20 decembrie 2022 a Judecătorei Strășeni, sediul Central, peste termenul de declarare a apelului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, instanța de apel, prin încheierea din 25 mai 2023, a dispus, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, respingerea cererii înaintate de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan, în interesele lui Vasile Miron, cu privire la repunerea în termenul de apel și a restituit, ca fiind depus în afara termenului legal, apelul declarat de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan (Vol.II, f.d.51-55).

În virtutea art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind respingerea cererii de repunere în termenul de apel și restituirea apelului ca fiind depus în afara termenului legal, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în

termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție precizează că, avocatul recurentului, în esență, a indicat că, ședința de judecată din 20 decembrie 2022 s-a desfășurat în lipsa pârâtului Vasile Miron, precum și în lipsa sa, în calitate de avocat, nefiind înștiințat legal.

La acest capitol, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține constatările instanței de apel, din care se deduce cu certitudine că, atât pârâtul Vasile Miron, cât și avocatul său Corina Stratan, au cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței de judecată, depunând referință la cererea de chemare în judecată (Vol.I, f.d.64), participând în cadrul unor ședințe de judecată, conform proceselor-verbale ale ședințelor de judecată, precum și formulând cereri de amânare (Vol.I, f.d.95, 148).

De altfel, prin nota telefonică din 30 noiembrie 2022, inclusiv avocatul pârâtului, Corina Stratan, a fost înștiințat despre data ședinței de judecată numită pentru 20 decembrie 2022 ora 11:30 (Vol.I, f.d.164).

În ceea ce vizează argumentul avocatului recurentului precum că, la data informării telefonic de către asistentul judiciar despre repartizarea prezentei cauze civile unui alt judecător și înștiințarea despre data ședinței de judecată din 20 decembrie 2022, a pretins stabilirea unei alte ședințe de judecată după data de 23 decembrie 2022, având în vedere aflarea sa în concediu de maternitate până la acea dată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, într-adevăr la materialele cauzei este prezentat un certificat medical pe numele Corinei Stratan pentru perioada 19 august - 23 decembrie 2022 (Vol.I, f.d.187), însă, la data examinării cauzei în fond, nu a fost depusă nicio cerere de amânare din numele avocatului, în baza acestui temei.

Avocatul Corina Stratan, de la data înștiințării despre redistribuirea cauzei civile altui judecător și despre data ședinței judiciare, 30 noiembrie 2022, și până la data ședinței din 20 decembrie 2022, a avut un termen rezonabil pentru a înștiința instanța despre imposibilitatea neprezentării, cu anexarea dovezii corespunzătoare. În lipsa cererii de amânare, instanța de judecată, în contextul prevederilor art.192 alin.(2) din Codul de procedură civilă, care atribuie obiectul dedus judecătii, și anume, încasarea pensiei de întreținere, la categoria de cazuri urgente, nu putea, din oficiu, să amâne ședința. Cu atât mai mult că cauza civilă se afla pe rolul instanței judecătorești din anul 2018.

În conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

De altfel, în virtutea art. 102 alin. (4¹) din Codul de procedură civilă, participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază că, instanța de apel justificat a reținut că, apelantul a cunoscut despre litigiul aflat pe rolul instanței de judecată, a recepționat în termen dispozitivul

hotărârii judecătorești din 20 decembrie 2022, la 13 ianuarie 2023, având suficient termen pentru formularea unui apel nemotivat, care ulterior putea fi completat printr-o cerere suplimentară în sensul art. 365 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, după data întocmirii hotărârii integrale.

În contextul normelor de drept precitate corelate cu situația de fapt, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, de către prima instanță au fost respectate prevederile legale ce vizează înștiințarea participanților la proces, inclusiv a avocatului pârâtului, circumstanțe, în esență, corect conturate și apreciate de instanța de apel.

Părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a stabilit că, revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

În situația în care materialele cauzei atestă că, instanța de judecată și-a onorat obligația de a înștiința partea pârâtă despre litigiul aflat pe rol, precum și a comunicat actele de procedură emise, prin intermediul poștei, se confirmă ipoteza instanței de apel, care justificat a reținut că apelantul a omis termenul de contestare cu apel, iar alegațiile redată în motivarea cererilor de repunere în termen, nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare.

Drept urmare, alegațiile părții recurente nu justifică admiterea cererii de repunere în termenul de apel în sensul pretins.

Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că partea recurentă și-a neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în modul și termenul stabilit de legiuitor.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Potrivit art. 10 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, se statuează că, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural. Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

În corolar, instanța de apel corect a respins cererea de repunere în termenul de apel, ceea ce a determinat restituirea în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă a cererii de apel, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

În ceea ce privește argumentul părții recurente că, de fapt, cererile de apel depuse de Vasile Miron și de avocatul Corina Stratan, au fost depuse la 25 ianuarie 2023 și nu la 26 ianuarie 2023, cum a indicat instanța de apel, nu influențează soluția instanței de recurs, în situația în care termenul de 30 de zile de declarare a apelului a expirat anterior datei de 25 ianuarie 2023.

Alte argumente invocate de partea recurentă nu pot fi reținute, în condițiile în care nu vizează anumite încălcări ce ar fi fost admise de instanța de apel la pronunțarea încheierii contestate de respingere a cererii de repunere în termenul de apel și restituirea apelului, însă vizează dezacordul părții recurente cu modalitatea și procedura desfășurată de prima instanță la examinarea prezentei cauze civile.

Din considerentele redată, recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin.(2), art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se restituie recursul declarat de Vasile Miron.

Se respinge recursul declarat de Vasile Miron, reprezentat de avocatul Corina Stratan.

Se menține încheierea din 25 mai 2023 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Zinaida Miron împotriva lui Vasile Miron cu privire la modificarea cuantumului pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos